പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 3 (സ്വർഗഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 57

വ്യാസ ഉവാച-

അഥാതഃ സംപ്രവക്ഷ്യാമി ദാനധർമ്മമനുത്തമമ് .

ബ്രഹ്മണാഭിഹിതം പൂർവമൃഷീണാം ബ്രഹ്മവാദിനാമ് 1.

അർഥാനാമുചിതം പാത്രേ ശ്രദ്ധയാ പ്രതിപാദനമ് .

ദാനമിത്യഭിനിർദിഷ്ടം ഭുക്തിമുക്തിഫലപ്രദമ് 2.

യോ ദദാതി വിശിഷ്ടേഭ്യഃ ശ്രദ്ധയാ പരയാ യുതഃ .

തദ്വൈ ദത്തമഹം മന്യേ ശേഷം കസ്യാപി രക്ഷതി 3.

നിത്യം നൈമിത്തികം കാമ്യം ത്രിവിധം ദാനമുച്യതേ .

ചതുർഥം വിമലം പ്രോക്തം സർവദാനോത്തമോത്തമമ് 4.

അഹന്യഹനി യത്കിംചിദ്ദീയതേ നുപകാരിണേ .

അനുദ്ദിശ്യഫലം തസ്മാദ്ബ്രാഹ്മണായ തു നിത്യകമ് 5.

യത്തു പാപോപശാംത്യർഥം ദീയതേ വിദുഷാം കരേ .

നൈമിത്തികം തദുദ്ദിഷ്ടം ദാനം സദ്ഭിരനുത്തമമ് 6.

അപത്യവിജയൈശ്വര്യ സുഖാർഥം യത്പ്രദീയതേ .

ദാനം തത്കാമ്യമാഖ്യാതമൃഷിഭിർധർമചിംതകൈഃ 7.

യദീശ്വരസ്യ പ്രീത്യർഥം ബ്രഹ്മവിത്സു പ്രദീയതേ .

ചേതസാ ധർമയുക്തേന ദാനം തദ്വിമലം ശിവമ് 8.

ദാനധർമം നിഷേവേത പാത്രമാസാദ്യ ശക്തിതഃ .

ഉപാസ്യതേ തു തത്പാത്രം യത്താരയതി സർവതഃ 9.

കുടുംബഭുക്തിവസനാദ്ദേയം യദതിരിച്യതേ .

അന്യഥാ ദീയതേ യദ്വൈ ന തദ്ദാനം ഫലപ്രദമ് 10.

ശ്രോത്രിയായ കുലീനായ വിനീതായ തപസ്വിനേ .

വ്രതസ്ഥായ ദരിദ്രായ പ്രദേയം ഭക്തിപൂർവകമ് 11.

യസ്തു ദദ്യാന്മഹീം ഭക്ത്യാ ബ്രാഹ്മണായാഹിതാഗ്നയേ .

സ യാതി പരമം സ്ഥാനം യത്ര ഗത്വാ ന ശോചതി 12.

ഇക്ഷുഭിഃ സംയുതാം ഭൂമിം യവഗോധൂമശാലിനീമ് .

ദദാതി വേദവിദുഷേ യഃ സ ഭൂയോ ന ജായതേ 13.

ഗോചർമമാത്രാമപി വാ യോ ഭൂമിം സംപ്രയച്ഛതി .

ബ്രാഹ്മണായ ദരിദ്രായ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ 14.

ഭൂമിദാനാത്പരം ദാനം വിദ്യതേ നേഹ കിംചന .

അന്നദാനം തേന തുല്യം വിദ്യാദാനം തതോധികമ് 15.

യോ ബ്രാഹ്മണായ ശാംതായ ശുചയേ ധർമശീലിനേ .

ദദാതി വിദ്യാം വിധിനാ ബ്രഹ്മലോകേ മഹീയതേ 16.

ദദ്യാദഹരഹഃ സ്വർണം ശ്രദ്ധയാ ബ്രഹ്മചാരിണേ .

സർവപാപവിനിർമുക്തോ ബ്രഹ്മണഃ സ്ഥാനമാപ്നുയാത് 17.

ഗൃഹസ്ഥായാന്നദാനേന ഫലമാപ്നോതി മാനവഃ .

അന്നമേവാസ്യ ദാതവ്യം ദത്വാപ്നോതി പരാം ഗതിമ് 18.

വൈശാഖ്യാം പൂർണമാസ്യാം തു ബ്രാഹ്മണാൻസപ്ത പംച വാ .

ഉപോഷ്യ വിധിനാ ശാംതഃ ശുചിഃ പ്രയതമാനസഃ 19.

പൂജയിത്വാ തിലൈഃ കൃഷ്ണൈർമധുനാ ച വിശേഷതഃ .

പ്രീയതാം ധർമരാജേതി യദാ മനസി വർത്തതേ 20.

യാവജ്ജീവം തു യത്പാപം തത്ക്ഷണാദേവ നശ്യതി .

കൃഷ്ണാജിനേ തിലാൻകൃത്വാ ഹിരണ്യം മധുസർപിഷീ 21.

ദദാതി യസ്തു വിപ്രായ സർവം തരതി ദുഷ്കൃതമ് .

ഘൃതാന്നമുദകുംഭം ച വൈശാഖ്യാം തു വിശേഷതഃ 22.

നിർദ്ദിശ്യ ധർമരാജായ വിപ്രേഭ്യോ മുച്യതേ ഭയാത് .

സുവർണതിലയു~~ക്കൈ~~ക്തൈസ്തു ബ്രാഹ്മണാൻസപ്ത പംച വാ 23.

തർപയേദുദപാത്രൈസ്തു ബ്രഹ്മഹത്യാം വ്യപോഹതി .

മാഘമാസേ തമിസ്രേ തു ദ്വാദശ്യാം സമുപോഷിതഃ 24.

ശുക്ലാംബരധരഃ കൃഷ്ണൈസ്തിലൈർഹുത്വാ ഹുതാശനമ് .

പ്രദദ്യാദ്ബ്രാഹ്മണേഭ്യസ്തു തിലാനേവ സമാഹിതഃ 25.

ജന്മപ്രഭൃതി യത്പാപം സർവം തരതി വൈ ദ്വിജഃ .

അമാവാസ്യാമനുപ്രാപ്യ ബ്രാഹ്മണായ തപസ്വിനേ 26.

യത്കിംചിദ്ദേവദേവേശം ദദ്യാച്ചോദ്ദിശ്യ കേശവമ് .

പ്രീയതാമീശ്വരോ വിഷ്ണുർഹൃഷീകേശഃ സനാതനഃ 27.

സപ്തജന്മകൃതം പാപം തത്ക്ഷണാദേവ നശ്യതി .

യസ്തു കൃഷ്ണചതുർദശ്യാം സ്നാത്വാ ദേവം പിനാകിനമ് 28.

ആരാധയേദ്ദ്വിജമുഖേന തസ്യാസ്തി പുനർഭവഃ .

കൃഷ്ണാഷ്ടമ്യാം വിശേഷേണ ധാർമികായ ദ്വിജാതയേ 29.

സ്നാത്വാഭ്യർച്യ യഥാന്യായം പാദപ്രക്ഷാലനാദിഭിഃ .

പ്രീയതാം മേ മഹാദേവോ ദദ്യാദ്ദ്രവ്യം സ്വകീയകമ് 30.

സർവപാപവിനിർമുക്തഃ പ്രാപ്നോതി പരമാം ഗതിമ് .

ദ്വിജൈഃ കൃഷ്ണചതുർദശ്യാം കൃഷ്ണാഷ്ടമ്യാം വിശേഷതഃ 31.

അമാവാസ്യാം തഥാ ഭക്തൈഃ പൂജനീയസ്ത്രിവിക്രമഃ .

ഏകാദശ്യാം നിരാഹാരോ ദ്വാദശ്യാം പുരുഷോത്തമമ് 32.

അർചയേദ്ബ്രാഹ്മണമുഖേ സ ഗച്ഛേത്പരമം പദമ് .

ഏഷാ തിഥിർവൈഷ്ണവീ സ്യാദ്ദ്വാദശീ ശുക്ലപക്ഷതഃ 33.

തസ്യാമാരാധയേദ്ദേവം പ്രയത്നേന ജനാർദനമ് .

യത്കിംചിദ്ദേവമീശാനമുദ്ദിശ്യ ബ്രാഹ്മണേ ശുചൗ 34.

ദീയതേ വിഷ്ണുമേവാപി തദനംതഫലം സ്മൃതമ് .

യോ ഹി യാം ദേവതാമിച്ഛേത്സമാരാധയിതും നരഃ 35.

ബ്രാഹ്മണാൻപൂജയേദ്യത്നാത്സ തസ്യാസ്തോഷയേത്തതഃ .

ദ്വിജാനാം വപുരാസ്ഥായ നിത്യം തിഷ്ഠംതി ദേവതാഃ 36.

പൂജ്യംതേ ബ്രാഹ്മണാ ലാഭേ പ്രതിമാദിഷു തൈഃ ക്വചിത് .

പ്രതിമാദിഷു യത്നേന തസ്മാത്ഫലമഭീപ്സതാ 37.

ദ്വിജേഷു ദേവതാ നിത്യം പൂജനീയാ വിശേഷതഃ .

വിഭൂതികാമഃ സതതം പൂജയേദ്ധി പുരംദരമ് 38.

ബ്രഹ്മവർചസകാമസ്തു ബ്രഹ്മാണം ജ്ഞാനകാമുകഃ .

ആരോഗ്യകാമോഥ രവിം ധനകാമോ ഹുതാശനമ് 39.

കർമ്മണാം സിദ്ധികാമസ്തു പൂജയേദ്വൈ വിനായകമ് .

ഭോഗകാമസ്തു ശശിനം ബലകാമഃ സമീരണമ് 40.

മുമുക്ഷുഃ സർവസംസാരാത്പ്രയത്നേനാർചയേദ്ധരിമ് .

യസ്തു യോഗം തഥാ മോക്ഷമന്വിച്ഛേ്ജ്ജ്ഞാനമൈശ്വരമ് 41.

അർചയേത വിരൂപാക്ഷം പ്രയത്നേന സുരേശ്വരമ് .

യേ വാംച്ഛംതി മഹാഭോഗാൻജ്ഞാനാനി ച മഹേശ്വരമ് 42.

തേ പൂജയംതി ഭൂതേശം കേശവം ചാപി ഭോഗിനഃ .

വാരിദസ്തൃപ്തിമാപ്നോതി ജലദാനം തതോധികമ് 43.

തൈലപ്രദഃ പ്രജാമിഷ്ടാം ദീപദശ്ചക്ഷുരുത്തമമ് .

ഭൂമിദഃ സർവമാപ്നോതി ദീർഘമായുർഹിരണ്യദഃ 44.

ഗൃഹദാതാഗ്ര്യവേശ്മാനി രൂപ്യദോ രൂപമുത്തമമ് .

വാസോദശ്ചംദ്രസാലോക്യമശ്വദോ യാനമുത്തമമ് 45.

അന്നദാതാ ശ്രിയം സ്വേഷ്ടാം ഗോദോ ബ്രാഹ്മണവിഷ്ടപമ് .

യാനശയ്യാപ്രദോ ഭാർയ്യാമൈശ്വര്യമഭയപ്രദഃ 46.

ധാന്യദഃ ശാശ്വതം സൗഖ്യം ബ്രഹ്മദോ ബ്രഹ്മശാശ്വതമ് .

ധാന്യാന്യപി യഥാശക്തി വിപ്രേഷു പ്രതിപാദയേത് 47.

വേദവിദ്യാവിശിഷ്ടേഷു പ്രേത്യ സ്വർഗം സമശ്നുതേ .

ഗവാം ചാന്നപ്രദാനേന സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ 48.

ഇംധനാനാം പ്രദാനേന ദീപ്താഗ്നിർജായതേ നരഃ .

ഫലമൂലാനി പാനാനി ശാകാനി വിവിധാനി ച 49.

പ്രദദ്യാദ്ബ്രാഹ്മണേഭ്യസ്തു മുദായുക്തഃ സദാ ഭവേത് .

ഔഷധം സ്നേഹമാഹാരം രോഗിണോ രോഗശാംതയേ 50.

ദദാനോ രോഗരഹിതഃ സുഖീ ദീർഘായുരേവ ച .

അസിപത്രവനം മാർഗം ക്ഷുരധാരാസമന്വിതമ് 51.

തീക്ഷ്ണതാപം ച തരതി ഛത്രോപാനത്പ്രദോ നരഃ .

യദ്യദിഷ്ടതമം ലോകേ യച്ചാസ്യാപേക്ഷിതം ഗൃഹേ 52.

തത്തദ്ഗുണവതേ ദേയം തദേവാക്ഷയമിച്ഛതാ .

അയനേ വിഷുവേ ചൈവ ഗ്രഹണേ ചംദ്രസൂര്യയോഃ 53.

സംക്രാംത്യാദിഷു കാലേഷു ദത്തം ഭവതി ചാക്ഷയമ് .

പ്രയാഗാദിഷു തീർഥേഷു പുണ്യേഷ്വായതനേഷു ച 54.

ദത്വാ ചാക്ഷയമാപ്നോതി നദീപ്രസ്രവണേഷു ച .

ദാനധർമാത്പരോ ധർമോ ഭൂതാനാം നേഹ വിദ്യതേ 55.

തസ്മാദ്വിപ്രായ ദാതവ്യം ശ്രോത്രിയായ ദ്വിജാതിഭിഃ .

സ്വർഗായ ഭൂതികാമേന തഥാ പാപോപശാംതയേ 56.

മുമുക്ഷുണാ തു ദാതവ്യം ബ്രാഹ്മണേഭ്യസ്തഥാന്വഹമ് .

ദീയമാനം തു യോ മോഹാദ്ഗോവിപ്രാഗ്നിസുരേഷു ച 57.

നിവാരയത്യധർമാത്മാ തിര്യഗ്യോനിം വ്രജേത സഃ .

യസ്തു ദ്രവ്യാർജനം കൃത്വാ നാർചയേദ്ബ്രാഹ്മണാൻസുരാൻ 58.

സർവസ്വമപഹൃത്യൈനം രാജാ രാഷ്ട്രാത്പ്രവാസയേത് .

യസ്തു ദുർഭിക്ഷവേലായാമന്നാദ്യം ന പ്രയച്ഛതി 59.

മ്രിയമാണേഷു വിപ്രേഷു ബ്രാഹ്മണഃ സ തു ഗർഹിതഃ .

ന തസ്മാത്പ്രതിഗൃഹ്ണീയുഃ ന വസേയുശ്ച തേന ഹി 60.

ആജ്ഞായിത്വാ സ്വകാദ്രാഷ്ട്രാദ്രാജാ തം വിപ്രവാസയേത് .

പശ്ചാത്സദ്ഭ്യോ ദദാതീഹ സ്വദ്രവ്യം ധർമസാധനമ് 61.

സപൂർവാഭ്യധികഃ പാപീ നരകേ പച്യതേ നരഃ .

സ്വാധ്യായവംതോ യേ വിപ്രാ വിദ്യാവംതോ ജിതേംദ്രിയാഃ 62.

സത്യസംയമസംയുക്താസ്തേഭ്യോ ദദ്യാദ്ദ്വിജോത്തമാഃ .

പ്രഭുക്തമപി വിദ്വാംസം ധാർമികം ഭോജയേദ്ദ്വിജമ് 63.

ന ച മൂർഖമവൃത്തസ്ഥം ദശരാത്രമുപോഷിതമ് .

സന്നികൃഷ്ടമതിക്രമ്യ ശ്രോത്രിയം യഃ പ്രയച്ഛതി 64.

സ തേന കർമണാ പാപീ ദഹത്യാസപ്തമം കുലമ് .

യദി സ്യാദധികോ വിപ്രഃ ശീലവിദ്യാദിഭിഃ സ്വയമ് 65.

തസ്മൈ യത്നേന ദാതവ്യമതിക്രമ്യ ച സന്നിധിമ് .

യോർചിതം പ്രതിഗൃഹ്ണീയാദ്ദദ്യാദർചിതമേവ ച 66.

താവുഭൗ ഗച്ഛതഃ സ്വർഗം നരകം തു വിപര്യയേ .

ന വാര്യപി പ്രയച്ഛേത നാസ്തികേ ഹൈതുകേപി ച 67.

ന പാഖംഡേഷു സർവേഷു നാവേദവിദിധർമവിത് .

രൂപ്യം ചൈവ ഹിരണ്യം ച ഗാമശ്വം പൃഥിവീം തിലാൻ 68.

അവിദ്വാൻപ്രതിഗൃഹ്ണീയാദ്ഭസ്മീ ഭവതി കാഷ്ഠവത് .

ദ്വിജാതിഭ്യോ ധനം ലിപ്സേത്പ്രശസ്തേഭ്യോ ദ്വിജോതമഃ 69.

അപി രാജന്യവൈശ്യാഭ്യാം ന തു ശൂദ്രാത്കഥംചന .

വൃത്തിസംകോചമന്വിച്ഛേന്നേഹേത ധനവിസ്തരമ് 70.

ധനലോഭേ പ്രസക്തസ്തു ബ്രാഹ്മണ്യാദേവ ഹീയതേ .

വേദാനധീത്യ സകലാന്യജ്ഞാംശ്ചാവാപ്യ സർവശഃ 71.

ന താം ഗതിമവാപ്നോതി സംതോഷാദ്യാമവാപ്നുയാത് .

പ്രതിഗ്രഹരുചിർന സ്യാച്ഛൂദ്രാന്ന തു സമാഹരേത് 72.

സ്ഥിത്യർഥാദധികം ഗൃഹ്ണൻബ്രാഹ്മണോ യാത്യധോഗതിമ് .

യസ്തു യാതി ന സംതോഷം ന സ സ്വർഗസ്യ ഭാജനമ് 73.

ഉദ്വേജയതി ഭൂതാനി യഥാ ചൗരസ്തഥൈവ സഃ .

ഗുരും ഭൃത്യാംശ്ചോജ്ജിഹീർഷുസ്തർപയന്ദേവതാതിഥീൻ 74.

സർവതഃ പ്രതിഗൃഹ്ണീയാന്ന തു തൃപ്യേത്സ്വയം തതഃ .

ഏവം ഗൃഹസ്ഥോ യുക്താത്മാ ദേവതാതിഥിപൂജകഃ 75.

വർതമാനഃ സംയതാത്മാ യാതി തത്പരമം പദമ് .

പുത്രേഷു ഭാര്യാം നിക്ഷിപ്യ ഗത്വാരണ്യം തു തത്ത്വവിത് 76.

ഏകാകീ വിചരേന്നിത്യമുദാസീനഃ സമാഹിതഃ .

ഏഷ വഃ കഥിതോ ധർമ്മോ ഗൃഹസ്ഥാനാം ദ്വിജോത്തമാഃ .

ജ്ഞാത്വാ തു തിഷ്ഠേന്നിയതം തഥാനുഷ്ഠാപയേദ്ദ്വിജാൻ 77.

ഇതി ദേവമനാദിമേകമീശം ഗൃഹധർമേണ സമർചയേദജസ്രമ് .

സമതീത്യ സ സർവഭൂതയോനിം പ്രകൃതിം യാതി പരം ന യാതി ജന്മ 78.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ സ്വർഗഖംഡേ ഗൃഹസ്ഥധർമനിർണയോ നാമ സപ്തപംചാശത്തമോഽധ്യായഃ 57.
